



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 489/2018 - 36

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 11. júna 2019 v senáte zloženom z predsedníčky Jany Baricovej, sudcov Miroslava Duriša a Mojmíra Mamojku (sudca spravodajca) prerokoval prijatú ústavnú sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátskou kanceláriou Roman Kvasnica a partneri s. r. o., Žilinská cesta 130, Piešťany, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Roman Kvasnica, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Svidník v konaní vedenom pod sp. zn. 7 Er 131/2015 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo obchodnej spoločnosti [REDACTED] na prerokovanie jej veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Svidník v konaní vedenom pod sp. zn. 7 Er 131/2015 p o r u š e n é b o l i .

2. Obchodnej spoločnosti [REDACTED] priznáva finančné zadost'učinenie v sume 1 000 € (slovom tisíc eur), ktoré je Okresný súd Svidník p o v i n n ý zaplatiť jej do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. Okresný súd Svidník je p o v i n n ý uhradiť obchodnej spoločnosti [REDACTED] trovy konania v sume 390,50 € (slovom tristodevät'desiat eur a päťdesiat centov) na účet advokátskej kancelárie Roman Kvasnica a partneri s. r. o., Žilinská cesta 130, Piešťany, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Ústavnej s'ťažnosti vo zvyšnej časti n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 24. júla 2018 doručená ústavná s'ťažnosť obchodnej spoločnosti [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „s'ťažovateľka“, v citáciách „s'ťažovateľ“), pre namietané porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Svidník (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 7 Er 131/2015 (ďalej aj „napadnuté konanie“ alebo „exekučné konanie“).

2. S'ťažovateľka v ústavnej s'ťažnosti uviedla, že v napadnutom konaní vedenom okresným súdom, v ktorom je v procesnej pozícii oprávnenej domáhajúcej sa výkonu rozhodnutia na peňažné plnenie, dochádza k zbytočným priet'ahom. Poukázala na to, že vykonateľným exekučným titulom, na podklade ktorého podala návrh na vykonanie exekúcie proti povinnému, ktorý bol fyzickou osobou, bolo priznané právo zo zmenky,

preto 12. januára 2016 zaslala okresnému súdu doplnenie návrhu na vykonanie exekúcie, ktorým svoj návrh na vykonanie exekúcie doplnila o všetky náležitosti ustanovené zákonom. V doplnení návrhu na vykonanie exekúcie teda opísala skutočnosti týkajúce sa vlastného vzťahu s povinným, pričom k tomuto doplneniu boli pripojené dôkazy, ktoré tieto skutočnosti osvedčovali. Okresný súd vydal 11. novembra 2016 uznesenie č. k. 7 Er 131/2015-28, ktorým exekúciu zastavil (ďalej aj „uznesenie o zastavení exekúcie“) a sťažovateľka voči nemu v zákonom ustanovenej lehote podala odvolanie.

3. Nosnou sťažnostnou argumentáciou sťažovateľky bolo tvrdenie, že *«ani po uplynutí doby dlhšej ako 18 mesiacov (t. j. viac ako 1,5 roka) odo dňa kedy sťažovateľ podal odvolanie proti Uzneseniu porušovateľ nepredložil vec príslušnému súdu druhej inštancie, t. j. Krajskému súdu v Prešove, čím spôsobuje zbytočné prieťahy v konaní a zabraňuje tomu, aby súd druhej inštancie rozhodol o podanom odvolaní, a tak bola vec právoplatne rozhodnutá»*.

4. Po podaní odvolania proti uzneseniu o zastavení exekúcie *«v mesiaci máj 2017 sťažovateľ kontaktoval Krajský súd v Prešove, ako príslušný súd druhej inštancie, ktorému mala byť vec postúpená na rozhodnutie, ohľadom zistenia stavu konania. Pracovník informačného centra Krajského súdu v Prešove sťažovateľovi oznámil, že vec mu ešte nebola postúpená na rozhodnutie porušovateľom. Vzhľadom na uvedené sťažovateľ dňa 25.05.2017 zaslal porušovateľovi žiadosť, ktorou ho požiadal, aby predložil vec na rozhodnutie o odvolaní príslušnému súdu druhej inštancie, t. j. Krajskému súdu v Prešove, (ďalej ako „Žiadosť“)*.

Keďže napriek uplynutiu doby dlhšej ako 10 mesiacov odo dňa podania odvolania proti Uzneseniu porušovateľ nepredložil vec na rozhodnutie príslušnému odvolaciemu súdu (zistené na základe opätovného kontaktovania Krajského súdu v Prešove), sťažovateľ dňa 15.11.2017 zaslal do rúk predsedu Okresného súdu Svidník, [REDACTED] sťažnosť na prieťahy v konaní podľa § 62 zákona č. 757/2004 Z. z. (ďalej ako „Sťažnosť“).

Do podania tejto ústavnej sťažnosti sťažovateľ neobdržal od porušovateľa písomné upovedomenie o spôsobe vybavenia sťažnosti v zmysle § 66 zákona č. 757/2004 Z. z.

Dňa 18.07.2018 sťažovateľ opätovne kontaktoval Krajský súd v Prešove, ktorému má byť vec predložená na rozhodnutie o odvolaní, ohľadom zistenia, či mu porušovateľ už vec postúpil. Sťažovateľ bol informovaný, že i napriek uplynutiu doby dlhšej ako 18 mesiacov, vec mu nebola predložená na rozhodnutie.».

5. Podľa názoru sťažovateľky „postupom porušovateľa, na základe ktorého došlo k prietahom v konaní vedenom u porušovateľa pod sp. zn. 7Er/131/2015, sa sťažovateľ nachádza v dlhodobom stave právnej neistoty spočívajúcej vtom, že sťažovateľ odo dňa účinnosti novely Exekučného poriadku (zákona č. 438/2015 Z. z.), ktorou došlo k odloženiu predmetného exekučného konania až do právoplatného rozhodnutia súdu podľa § 243f Exekučného poriadku, nevie či sa bude môcť pokračovať vo vymáhaní jeho judikovanej pohľadávky, alebo či sa jeho judikovaná pohľadávka zo zmenky stane nevymáhateľnou.

Nevymáhateľnou sa stane sťažovateľa pohľadávka v dôsledku postupu porušovateľa, nakoľko zbytočnými prietahmi spôsobenými porušovateľom sťažovateľ zároveň stratil možnosť podať návrh na obnovu konania v zmysle § 228 ods. 1 písm. g) Občianskeho súdneho poriadku, v ktorom bol vydaný exekučný titul, nakoľko odo dňa právoplatnosti exekučného titulu uplynula už doba dlhšia ako 3 roky, t. j. objektívna lehota na podanie návrhu na obnovu konania.

... sťažovateľ má za to, že je neprípustné, aby administratívne úkony porušovateľa, a to predloženie veci príslušnému súdu druhej inštancie na rozhodnutie o odvolaní, trvali vyše 18 mesiacov (t. j. vyše 1,5 roka). Sťažovateľ má za to, že predloženie veci súdu druhej inštancie, t. j. administratívne úkony spojené s doručovaním odvolania stranám konania na vyjadrenie a následným postúpením veci, sa nemôžu vyznačovať právnou ani faktickou zložitou, pričom ani sťažovateľ nemá ako ovplyvniť čas, ktorý súd prvej inštancie potrebuje na vykonanie úkonov podľa § 373 až § 375 Civilného sporového poriadku.“.

6. Na základe uvedených skutočností sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd po prijatí veci na ďalšie konanie vo veci samej v náleze vyslovil, že okresný súd v napadnutom konaní porušil jej základné právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, aby prikázal okresnému súdu v napadnutom konaní konať

bez zbytočných prietáhov a zaplatil sťažovateľke primerané finančné zadost'učinenie vo výške 5 000 €, ako aj náhradu trov konania.

7. Ústavný súd uznesením sp. zn. III. ÚS 489/2018 z 11. decembra 2018 prijal ústavnú sťažnosť sťažovateľky podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov účinného do 28. februára 2019 na ďalšie konanie.

8. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) v čl. I § 1 až § 13 a § 16 až § 28 a § 32 až § 248 a § 250 a § 251. V zmysle § 246 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde sa tento zákon použije aj na konania začaté do 28. februára 2019, pričom právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali do 28. februára 2019, zostávajú zachované.

9. Podľa § 47 ods. 1 zákona o ústavnom súde na konanie vo veci patriacej do pôsobnosti senátu ústavného súdu je príslušný senát ústavného súdu, členom ktorého je podľa rozvrhu práce sudca spravodajca, ktorému bola vec pridelená podľa § 46.

10. Podľa čl. II bodu 3 písm. a) Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 26. apríla 2019 do 31. decembra 2019 pri predkladaní pridelených vecí do senátu sudcami spravodajcami Janou Baricovou, Miroslavom Durišom a Mojmírom Mamojkom pracuje senát v zložení: Jana Baricová (predsedníčka senátu), Miroslav Duriš, Mojmír Mamojka.

Vzhľadom na uvedené prvý senát ústavného súdu rozhodol vo veci ústavnej sťažnosti vedenej pod sp. zn. III. ÚS 489/2018 v zložení tak, ako to je uvedené v záhlaví tohto nálezu.

11. Ústavný súd v priebehu rozhodovania o ústavnej sťažnosti zistil, že spis okresného súdu bol 14. decembra 2018 predložený Krajskému súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“), ktorý o podanom odvolaní sťažovateľky rozhodol uznesením z 28. januára 2019, ktorým potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie. Predmetné exekučné konanie vedené okresným súdom bolo právoplatne 4. februára 2019 zastavené.

12. Na výzvu ústavného súdu sa podaním zo 7. marca 2019 doručeným ústavnému súdu 25. marca 2019 vyjadril k sťažnosti predseda okresného súdu, v ktorom bol uvedený aj chronologický prehľad jednotlivých úkonov okresného súdu a súhlas s upustením od ústneho pojednávania.

13. Predseda okresného súdu poukázal na skutočnosť, že *„vysoký počet exekučných vecí a preťaženosť tunajšieho súdu, je napriek všetkej snahe súdu dôvodom jeho nemožnosti efektívne a včas, resp. v primeranej lehote rozhodovať o všetkých procesných otázkach vedenia každého jednotlivého exekučného konania. Vzhľadom na uvedené, Okresný súd Svidník po doručení odvolania nevykonal potrebné procesné úkony a nepredložil predmetnú exekučnú vec príslušnému odvolaciemu súdu na rozhodnutie v primeranej lehote.“*

14. K vyjadreniu okresného súdu zaujala na základe výzvy ústavného súdu stanovisko aj sťažovateľka. Vo svojom podaní doručenom ústavnému súdu 11. apríla 2019 poukázala na skutočnosť, že samotný porušovateľ základného práva vo svojom vyjadrení k ústavnej sťažnosti konštatoval, že nevykonal potrebné procesné úkony a nepredložil predmetnú exekučnú vec na rozhodnutie odvolaciemu súdu v primeranej lehote. Porušovateľ základného práva vo vyjadrení poukázal *„na vysoký počet exekučných vecí a preťaženosť súdu, čo však podľa sťažovateľa ako i ustálenej súdnej praxe Ústavného súdu Slovenskej republiky nemôže byť dôvodom a ospravedlnením pre zbytočné prietahy v konaní“*. V závere svojho vyjadrenia sťažovateľka vytýka porušovateľovi, že v dôsledku ním spôsobených prietahov *„došlo k predloženiu veci na rozhodnutie odvolaciemu súdu až dňa 16.11.2018, pričom odvolací súd rozhodol vo veci dňa 28.01.2019, t. j. 3 mesiace po tom čo mu vec bola predložená. V prípade, ak by došlo k predloženiu veci odvolaciemu súdu v priebehu roku 2017 (čo by podľa sťažovateľa bolo v primeranej lehote) sťažovateľ*

by po rozhodnutí odvolacieho súdu mohol ešte podať návrh na obnovu konania podľa § 228 ods. 1 písm. g) Občianskeho súdneho poriadku, nakoľko exekučný titul, na podklade ktorého sa viedla exekúcia - zmenkový platobný rozkaz Okresného súdu Bratislava V zo dňa 20.06.2014, č. k. 5Zm/130/2014-22, nadobudol právoplatnosť dňa 15.12.2014, t. j. dňa 15.12.2017 sťažovateľovi uplynula 3 - ročná objektívna lehota na podanie návrhu na obnovu konania.“.

15. V závere stanoviska sťažovateľka upravila petit sťažnosti, v ktorom už nežiadala, aby ústavný súd prikázal okresnému súdu konať v napadnutom konaní bez zbytočných prietáhov, a taktiež vyslovila súhlas s upustením od ústneho pojednávania v konaní o prijatej ústavnej sťažnosti.

16. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 58 ods. 3 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich stanoviskami k opodstatnenosti ústavnej sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

II.

17. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

18. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva

alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

19. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy má každý právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov, a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, aby bola jeho záležitosť v primeranej lehote prejednaná.

20. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

III.

21. Sťažovateľka sa svojou ústavnou sťažnosťou domáhala vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého má každý právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov, a zároveň namietala aj porušenie čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa ktorého každý má právo, aby jeho záležitosť bola v primeranej lehote prejednaná, k porušeniu ktorých malo dôjsť postupom okresného súdu v napadnutom

exekučnom konaní, a to pri predkladaní odvolania podaného sťažovateľkou proti uzneseniu o zastavení exekúcie odvolaciemu súdu na rozhodnutie o odvolaní.

22. Ústavný súd si už pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci v primeranej lehote, z tohto dôvodu v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, III. ÚS 109/07).

23. Pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vychádza ústavný súd zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov (i práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote) je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04, IV. ÚS 365/04).

24. Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník (strana sporu) obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

25. Keďže súdne konanie začalo za účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „OSP“), táto povinnosť súdu a sudcu vychádzala z dikcie ustanovenia § 6 OSP, ktorý súdom prikazoval, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná. Od 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), ktorý nahradil Občiansky súdny poriadok a ktorý vo svojich ustanoveniach upravuje zásadu hospodárnosti a rýchlosti konania

v čl. 17. Podľa § 157 ods. 1 CSP súd postupuje v konaní tak, aby sa mohlo rozhodnúť rýchlo a hospodárne, spravidla na jedinom pojednávaní s prihliadnutím na povahu konania (obdobne predtým § 100 ods. 1 OSP).

26. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitost' veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva v rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02). Podľa rovnakých kritérií postupoval ústavný súd aj v prípade sťažovateľky.

27. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd konštatuje, že exekučné spory tvoria bežnú súčasť rozhodovacej agendy všeobecných súdov a nemožno ich po právnej ani skutkovej stránke hodnotiť ako zložité. Uvedené konštatovanie sa v plnom rozsahu vzťahuje aj na ústavnou sťažnosťou napadnuté exekučné konanie okresného súdu. V kontexte uvedeného ústavný súd zdôrazňuje, že samotný okresný súd právnu alebo skutkovú zložitost' veci nenamietal.

Správanie sťažovateľky ako účastníka súdneho konania (strany sporu) je druhým kritériom pri posudzovaní, či v napadnutom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd po preskúmaní ústavnej sťažnosti zistil, že sťažovateľka sa žiadnym spôsobom nepričinila o predĺženie súdneho konania. Sťažovateľka taktiež v predmetnom exekučnom konaní žiadala, aby okresný súd vo veci konal, a podala sťažnosť na priet'ahy v konaní predsedovi okresného súdu.

Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu a v súlade so svojou predchádzajúcou štandardnou judikatúrou predovšetkým konštatuje, že z ústavnoprávneho hľadiska je neakceptovateľné, že okresný súd takmer dva roky nebol schopný predložiť

odvolanie sťažovateľky proti uzneseniu okresného súdu o zastavení exekúcie odvolaciemu súdu, aby o ňom rozhodol.

28. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na svoju doterajšiu judikatúru, podľa ktorej k zbytočným priet'ahom v súdnom konaní nemusí dochádzať len nekonaním príslušného súdu, ale aj takou jeho činnosťou, ktorá nesmeruje k odstráneniu právnej neistoty účastníkov súdneho konania (strán sporu). Aj neefektívna činnosť štátneho orgánu (všeobecného súdu) môže zapríčiniť porušenie ústavou zaručeného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov, ak činnosť štátneho orgánu nesmerovala k odstráneniu právnej neistoty týkajúcej sa tých práv, kvôli ktorým sa sťažovateľka obrátila na štátny orgán, aby o jej veci rozhodol (napr. IV. ÚS 164/03, IV. ÚS 121/04, IV. ÚS 267/04, IV. ÚS 380/08, I. ÚS 158/2010).

29. Vzhľadom na uvedené skutočnosti hodnotené v bode 25 ústavný súd dospel k záveru, že postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 7 Er 131/2015 došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto rozhodnutia).

30. Ústavný súd považoval za nesporné, že okresný súd odvolanie sťažovateľky z 29. decembra 2016 proti uzneseniu o zastavení exekúcie doručené okresnému súdu 2. januára 2017 i napriek urgencii sťažovateľky (žiadosťou o predloženie veci odvolaciemu súdu doručenou okresnému súdu 29. mája 2017 a sťažnosťou na priet'ahy v konaní z 15. novembra 2017, pozn.) predložil až 14. decembra 2018 (takmer po dvoch rokoch) krajskému súdu, ktorý o podanom odvolaní rozhodol uznesením z 28. januára 2019, ktorým uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil, čím bolo exekučné konanie právoplatne zastavené.

31. Na základe zistenia, že napadnuté exekučné konanie na okresnom súde bolo v čase rozhodovania ústavného súdu právoplatne zastavené, ústavný súd okresnému súdu neprikázal, aby v napadnutom konaní konal bez zbytočných priet'ahov.

32. V kontexte obrany okresného súdu (bod 11), spočívajúcej v zaťažnosti okresného súdu ako objektívnej príčiny spôsobujúcej priet'ahy v konaní, ústavný súd zdôrazňuje, že nadmerné množstvo vecí, v ktorých štát musí zabezpečiť konanie, ako aj skutočnosť, že Slovenská republika nevie alebo nemôže v čase konania zabezpečiť primeraný počet sudcov alebo ďalších pracovníkov na súde, ktorý oprávnený subjekt požiadal o odstránenie svojej právnej neistoty, nemôžu byť dôvodom na zmarenie uplatnenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov a v konečnom dôsledku nezbavujú štát zodpovednosti za pomalé konanie spôsobujúce zbytočné priet'ahy v súdnom konaní (napr. II. ÚS 48/96, II. ÚS 52/99, III. ÚS 17/02).

IV.

33. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie s'ťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

34. Podľa § 123 ods. 2 zákona o ústavnom súde ak sa s'ťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, v ústavnej s'ťažnosti uvedie rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha.

Podľa § 135 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd prizná s'ťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie, orgán verejnej moci, ktorý porušil základné práva a slobody s'ťažovateľa, je povinný s'ťažovateľovi priznané finančné zadosťučinenie zaplatiť do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu. Ak ten, komu bolo uložené zaplatiť s'ťažovateľovi finančné zadosťučinenie, v lehote ustanovenej v odseku 1 priznané finančné zadosťučinenie s'ťažovateľovi nezaplatí, zvyšuje sa finančné zadosťučinenie priznané ústavným súdom o 5 % za každý aj začatý rok omeškania až do jeho zaplataenia.

35. Keďže ústavný súd rozhodol, že základné právo s'ťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a jej právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru boli porušené, zaoberal sa aj jej žiadosťou o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. S'ťažovateľka žiadala, aby jej bolo

priznané primerané finančné zadosťučinenie v sume 5 000 €, vo výške ktorého sťažovateľka zohľadnila „najmä dĺžku zbytočných preťahov v konaní, faktickú nečinnosť súdu (pričom porušovateľ mal vykonať iba jednoduché administratívne úkony) a s nimi spojenú nemajetkovú ujmu sťažovateľa spočívajúcu v pocitoch právnej neistoty a straty dôvery v efektívne poskytnutie súdnej ochrany v predmetnej veci, ďalej nemajetkovú ujmu sťažovateľa spočívajúcu v pocite právnej neistoty ohľadom toho či dôjde k zastaveniu exekúcie alebo sa v tejto bude pokračovať, ako i nemajetkovú ujmu spočívajúcu v strate istoty reálnej vymáhateľnosti svojej pohľadávky ako i nemajetkovú ujmu spočívajúcu v obmedzení sťažovateľa v budúcnosti reálne sa domáhať obnovy základného konania“.

36. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovriešenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04). Podľa názoru ústavného súdu v tomto prípade prichádza do úvahy priznanie finančného zadosťučinenia. Pri určení finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádza zo zásad spravodlivosti aplikovaných Európskym súdom pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

37. Pri ustálení sumy finančného zadosťučinenia zbral ústavný súd do úvahy správanie samotnej sťažovateľky, ako aj okolnosti danej veci (predmet sporu – exekučné konanie a postup súdu v danej veci) a rozhodol o priznaní finančného zadosťučinenia v sume 1 000 € (bod 2 výroku tohto rozhodnutia).

38. Ústavný súd nevyhovел v súlade s čl. 127 ods. 3 ústavy a § 133 ods. 3 písm. e) zákona o ústavnom súde tej časti sťažnosti, v ktorej sťažovateľka žiadala priznať finančné zadosťučinenie nad ústavným súdom priznanú sumu (bod 35). Z uvedeného dôvodu ústavný súd v tejto časti rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 4 výroku tohto rozhodnutia.

V.

39. Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľky, ktoré jej vznikli v dôsledku právneho zastúpenia pred ústavným súdom a ktoré si uplatnila v celkovej sume 390,50 €.

40. Ústavný súd priznal sťažovateľke trovy konania z dôvodu právneho zastúpenia advokátskou kanceláriou pozostávajúce z odmeny advokáta, a vychádzal pritom z vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Podľa § 11 ods. 3 v spojení s § 1 ods. 3 vyhlášky je odmena advokáta (základná tarifa) v konaní pred ústavným súdom za jeden úkon právnej služby 1/6 z výpočtového základu.

41. Základom na výpočet náhrady za úkon právnej služby je v danom prípade priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky v prvom polroku 2017 v sume 921 €. Ústavný súd priznal sťažovateľke (§ 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde) náhradu trov konania za dva úkony právnej služby vykonané v roku 2018 (prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom a písomné podanie ústavnej sťažnosti na súd) po 153,50 € a režijný paušál po 9,21 € za dva úkony vrátane DPH.

42. Sťažovateľkou uplatnená suma trov konania neprevyšuje sumu vypočítanú ústavným súdom, preto ústavný súd priznal sťažovateľke náhradu trov konania v požadovanej sume (bod 3 výroku tohto rozhodnutia).

43. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je okresný súd povinný uhradiť na účet právneho zástupcu sťažovateľky (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 ods. 1 CSP) v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

44. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. júna 2019